

Edzze meg LÁBAIT

Enyhülés 3 perc alatt

Egy napi fárasztó munka után vegyen egy Saltrat Rodell lábfürdőt, hogy ezzel enyhítse duzzadt, puffadt, égő lábainak kínzó fájdalmát. Ezekből a gyógyító sókból milliónyi „biogen” erjedő (oxigén) buborék szabadul fel, amelyek megenyhítik a fáradt szöveteket, izmokat és idegeket, helyreállítják a normális vérkeringést és valósággal kivonják a fáradtság szervei okait a lábából. A lábbort felrisszítik, természetesen lélegzést normalissá teszik: vége a kellemetlen illatoknak. A tyúkszemek megpuhulnak és „kézzel” könnyűszerrel eltávolíthatók. A Saltrat Rodell minden gyógyszerárban, drogériában kapható. Garantált eredmény.

INGYEN. — De ókerülj, bizonyítani, hogy egy saltraleles lábfürdő megszűnteti a lábfájdalmakat, ezért teljesen ingyen küldünk egy gyógyító lábfürdőhöz elegendő Saltrat Rodell-t. Egész egyszerűen közölje nevét és címét a Drogeria Standard-val (Szevelűd 43-M) Bucuresti, Str. 31, Ionici No. 8. Ez az ajánlat csak 5 napig érvényes, azon feltétlenül még ma le küldjön egy banit sel

amelyek a modern háboru folytatásához szükséges mértékben gondoskodni tudnának a szükségleteikről. Vannak ugyan arzenáljaink, ezek azonban inkább csak kísérleti laboratóriumok.

Ha arzenáljainkat teljesen üzembe állítanók és teljes személyzettel dolgoztatnánk, még akkor is legfeljebb a háborus szükségletek 10 százalékát tudnók saját arzenáljainkból fedezni. Sokszázezer gyár dolgozik az Egyesült Államokban és termelési képességünk nem áll egyetlen más országé mögött sem, de az amerikai gyárak ekét és kaszát gyártanak, nem puskát és kardot.

Háboru esetén mégis ezekre a békés, számszámokat gyártó iparvállalatokra kell majd támaszkodnunk a hadianyagok előállításában is. Miután a modern harcshözök előállításának művészetét nem lehet máriól holnapra megtanulni: már a béke éveiben gondos oktatásban kell részesíteni a gyárak vezetőit. A legjobb tanítómester a gyakorlat és a tapasztalat, éppen ezért már most megrendeléseket kell juttatnunk a gyáraknak, amelyek a hadiszállítások szempontjából számítáiba jönnek. Ha a törvényhozás módot nyújt legalább arra, hogy négyzázezerfőnyi hadsereg számára megrendelhesük a legszükségesebb felszerelést: gyáraink hozzákezdhetnek a hadiipar kitanulásához.

— Betegsegélyzőre kötelezettek a taxifő-
rök és minden háztartási alkalmazott. A
betegsegélyző pénztár felhívja az érdekel-
tek figyelmét, hogy 1939. január 1-én életbe-
lépett törvény értelmében a cselédeken ki-
vül, kik a jövőben a második osztályban sze-
repelnek, mindenféle háztartásban alkalmaz-
zott személyek is kötelesek belépni a beteg-
segélyző pénztárba. Betegsegélyzőkötelesek a
nevelőnők, dajkák, szobainasok és sofőrök.
Az autótaxitulajdonosok, bérkocsisok, vagy
az autótaxi alkalmazott sofőrjei kötelesek
kiváltani a betegsegélyző könyvet. A szekere-
sek is ebbe a kategóriába tartoznak. Azok a
munkaadók, akiknek ötnél több alkalmazott-
juk van, inasokkal együtt, kötelesek havi fi-
zetési listát betérjeszteni a betegsegélyző
pénztárhoz, amelyre a munkaadót is fel kell
venni, ha gyakorolja a mesterséget. Azok a
vállalkozók, akik építkezéssel foglalkoznak,
a munka megkezdése előtt kötelesek teljes
személyzetüket bejelenteni a betegsegélyző-
hoz, valamint a vállalt munka értékét is,
mert ellenkező esetben a vállalkozó felelős a
pénztárral szemben az összes illetményekért.

EGYESÜLETI ÉLET

— A Zsidó Nemzeti Szövetség Olvasó Köré
vasárnap, f. hó 5-én délután 5 órakor Wizo
és Növegleti táncos teát rendez. Str. Iuliu
Maniu 2. II. em. Vendégeket szívesen lát a
rendezéséig.

— Előadás a Baal Mólachában. Ezuton is
értesítjük tagjainkat, hogy f. hó 5-én, vasár-
nap este pontos fél 9 órakor a Str. Iuliu
Maniu 2 alatti helyiségünkben Weinberger
Nándorné a Keren Kajemeth és a Keren
Hajjeszodról tart előadást. A tagok pontos
megjelenését kéri a Baal Mólacha kolozsvári
csoportjának vezetősége.

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Emigránsok, menekültek

**A FRANCIAORSZAGI ZSIDÓ MENE-
KÜLTEK SORSA.** Louis Rollin képviselő és
volt miniszter memorandumot intézett Sar-
raut belügyminiszterhez, amelyben arra kérte
a belügyminisztert, intézzen köriratot az al-
sőbb hatóságokhoz, hogy bánjanak jóindu-
lattal a németországi zsidó menekültekkel. A
levél többek között a következőket tartal-
mazza:

„Ha egy hosszú periódus után, ami alatt
egyáltalában nemkívánatos elemeket minden
kontroll nélkül bocsátottak be az országba,
a kormány szükségesnek tart bizonyos vál-
toztatást, ugy ezt megértem. Am azt hi-
szem, hogy az idegeneknek egy bizonyos ka-
tegoriája nagy érdeklődést és mély részvétet
érdemel: azok ugyanis, akik a totális álla-
mokat faji, vagy vallási üldözések miatt el-
kellett hagyni. Ezek a szerencsétlen, de
kétségtelenül tiszteltreméltó személyek szü-
lőföldjükön olyan borzalmas üldözéseknek
vannak kitéve, hogy ottmaradásuk teljessé-
gel lehetetlen. Bécsben például letartóztatják
és végnélküli kihallgatásoknak vetik alá
őket, hogy soha el nem követett bűnökről
csikarjanak ki vallomást tőlük. Ha nem val-
lanak, ugy szabadonbocsátják őket, de né-
hány nap mulva ujra letartóztatásba kerül-
nek és előről kezdődik a tortúra. Ha a bört-
nőből kikerülnek, lakásukat, üzletüket fel-
dulva találják. Nyilvános étköz helyiséget
nem kereshetnek fel, tejet nem szerezhetnek
gyermeküknek. Bjszaka közepén arra kény-
szerítenek zsidó asszonyokat, hogy a kaszár-
nyákban végezzék el a legalacsonyabbrendű
munkákat. Vis major kényszeríti a zsidókat
arra, hogy keressenek maguknak menedéket.
Ugyanaz a Gestapo, amely üldözi őket, meg-
mutatja a lehetőséget az illegális határátlé-
pésre, hogy azután a szomszéd országok ha-
toságainál denuncálják őket. A Franciaor-
szágba jövő menekültek irataikat illetőleg
csaknem valamennyien illegális állapotban
vannak és ujra kezdődik számukra a pokoli
kör. Büntetőbírósg elé állítják őket és a
bírák, akik sokszor megértéssel viselnek
szemvédeleikkel szemben, kénytelenek őket
együtt hat hónapig terjedő börtönmre itélni.
A büntetés letöltése után pedig visszahívják
őket abba a pokolba, ahonnan elmenekültek.
Nemsokára ujra francia területen vannak a
Gestapo jóvótaból. Most előről kezdődik
minden és az emigráns ama kérdés előtt áll:
öngyilkosság, vagy pedig börtönről börtönmre
való vándorlás. A legliberálisabb országok
is elzárkóznak olyan emberek elől, akiknek
egyszer már volt dolguk az igazságszolgá-
latással.”

Rollin levelében arra kéri Sarraut belügy-
minisztert, módosítsák a rendelettörvényt
abban az irányban, hogy a bíróságok ne
mondjanak ki ítéletet ilyen esetekben és az
alsóbb hatóságok olyan utasítást kapjanak,

hogy kimélettel várjanak és tartózkodási en-
gedélyt adjanak a menekülteknek, akikről
minthogy a zsidó hitközségek és jótékony-
sági intézmények gondoskodni hajlandók,
kevésbé költséget jelentenek, mintha bört-
önbe tartanák őket.

**SZAZAVAL KÉNYTELENEK A ZSIDOK
A FRANCO KEZERE KERÜLT BARCELO-
NABAN MARADNI.** Perpignan határszé-
li városból telefonálják a Zsidó Távirati Irodá-
nak, hogy a Barcelonába érkezett menekül-
tek között eddig csak néhány zsidó család
volt. Száz és száz zsidó család kénytelen
volt a Franco uralma alá került Barceloná-
ban megmaradni. Olyan hontalan lengyel
zsidókról van szó, akik nem hagyhatták el
a várost, mert utlevelük nem volt megshoz-
szabítva. A köztársaságiakhoz tartozó
Észak-Kataloniában a különböző táborokban
mintegy 1200 zsidó katona van, akik a nem-
zeti közeli brigádban harcoltak és akik arra
várnak, hogy valahova elszállítsák őket.

Lengyelország

**HÁROM POSENI KÉPVISELŐ 600 EZER
ZSIDÓ ÁLLAMPOLGÁRSAGANAK EL-
KÖZSÉGÉT KÖVETELI.** A sejm legutóbbi
ülését Ratejszik, Koneczni és Kreglewski
poseni „független” képviselők interpellációt
intézték a miniszterelnökhöz, amelyben töb-
bek között ezeket mondják:

Az utolsó időben az egész lengyel népben
megeződött az a meggyőződés, hogy a zsi-
dókérdés törvényhozási és közigazgatási
uton kell megoldani. A kormánypart kétér-
telmi biztositásai nem nyugtatják meg az
aggódó közvéleményt és ez a zsidókérdés ter-
én egészen teljesen atmoszférához vezet.
A kormányban módjában áll, kimondott zsidó-
ellenes intézkedések meghozatala nélkül
változtatni ezen a helyzeten. 1928-ban a je-
lenlegi miniszterelnök egy szövevényes kapcsán
J. Grünbaummal kijelentette, hogy a lengyel
kormány 1 millió 600 ezer olyan zsidónak
adott állampolgárságot, akik közül 600 ezer-
nek az iratai nincsenek rendben. Az inter-
pelláció kéri a kormányt, vajjon nem-e
vona helye beindítani a zsidók állampolgár-
ságának revízióját s megfosztani attól 600
ezer zsidót akinek nincsenek igazoló ok-
mányai.

**ZSIDÓ DIÁKKÜLDÖTTSEG A ZSIDÓ
PARLAMENTI KLUBBNAL.** Zsidó diákok
küldöttsége kereste fel a zsidó parlamenti
klub irodáját és a fogadó Dr. Schwartzbart
képviselővel részletesen megtárgyalta a zsidó
főiskolai hallgatók szomorú helyzetét a Wa-
welberg műgyetemen, amelyre már hat hete
nem bocsátják be a zsidó diákokat, ugy-
szintén a fogászati akadémián, ahol ugyanaz
a helyzet.

Mexikó

Nemzeti szocialista vezérlat alatt pogromot rendeztek Mexico-Cityben

Szerdán, január 26-ikán, a késő délutáni
órákban pogromszerű zavargások törtek ki
Mexico-City több városrészében a zsidó la-
kosság ellen. Az antiszemita tüntetők több
zsidó járókelőt támadtak meg és súlyosan
megsebesítettek. A súlyosan sebesültek kö-
zött van Jakob Glanz, az ismert zsidó költő
is. A tüntetők számos zsidó üzletet raboltak
ki, rendkívül sok magánlakás ablakait ver-
ték be, majd támadást intéztek a zsidó ke-
reskedelmi kamarában üléselő konferencia
ellen. A konferencia résztvevői székekből és
asztalokból emeltek barrikádokat, hogy a
támadások ellen védekezzenek.

A széleskörű zavargásokat az úgynevezett
„aranyingesek” szervezetének tagjai rendez-
ték. Három órán keresztül, amíg a zavargá-
sok folytatódtak, a rendőrséget nem lehet-
tett látni. Csak akkor jelent meg, amikor
már a zavargók maguktól szétoszlottak. Le-
tartóztatások nem történtek. Az egész vá-
rost autós agítátorok járták be, akik a la-
kosságot a zsidók legyilkolására uszították.

Ahogy a későbbi vizsgálatok kimutatták,
az 5000 főnyi tüntetőt nemzeti szocialista
agítátorok vezették. Ugyanezen hét szombat-
ján az „aranyingesek” fáklyámenetet ké-
szítettek elő, amelynek utmenete a zsidók
által sürin lakott kereskedelmi negyedben
kell átvezessen. Még nincsenek újabb jelen-

Tanuljon nyelveket: otthon! Otthoni ma-
gántanulásra kiadott nyelvkönyvek, szótárak
segítségével, magánúton, tanító nélkül meg-
tanulhat minden nyelvet. Kérjen Lepagétól
Cluj ingyen nyelv- és szótárkönyvjegyzékét.

tések arról, hogy ez az alkalom nem-e ve-
zettett újabb zsidóellenes kilengésekhez. A
zsidóellenes kilengésekkel kapcsolatban a
zsidó központi tanács sürgős audienciát kért
Cardenas köztársasági elnöktől.

Palesztina

**DR. MAX BODENHEIMER FELSZÓLIT-
JA JABOTINSKYT, HOGY LÉPJEN BE A
CIONISTA SZERVEZETBE.** Dr. Max Bod-
enheimer igazságügyi tanácsos, Herzl Tiva-
dar egyik munkatársa és a Keren Kajemet
volt elnöke, aki jelenleg Palesztinában él,
nyílt levelet intézett Vladimir Jabotinskyhez
az ujoncista szervezet elnökéhez. A levél
főbb szakaszai így szólnak:

„Igen tisztelt Jabotinsky úr, ebben a su-
lyos időben, amikor a zsidó nép nehéz órája
út, az idő az összes erők egyesítését követeli.
A revizionistáknak tehát az a kötelességük,
hogy térjenek vissza a cionista szervezetbe.
Minthogy más utat nem látok, nem riadok
vissza azt ajánlani, hogy ez a visszatérés fel-
tétel nélkül történjék meg. Tudom, hogy ez
nehéz áldozat és egész kivételes jellemnag-
yságot követel. De ha atyáim háza összeom-
lását fenyeget, gerendákat hozok annak
megtámásztására, még akkor is, ha testvé-
rem körülményesebb módszert választ a se-
gítségre és nem kérдем tőle, milyen felté-
telek mellett egyezik bele segítségembe.

Államférfiúi bölcsesség elsősorban a cio-
nista vezérektől kívánta volna meg, hogy
őnek aranyhidat építsenek és lehetővé te-
gyék önknek, hogy a cionista szervezet veze-

tésében résztvegye. Ha ezt nem te-
gye, ugy ez azt bizonyítja, hogy az idő jár,
nem ismerték fel és a testvérharcot többre
becsülték az egységfrontnál.

Azért ajánlom önknek, hogy feltétel nélkül
lépjen be a cionista szervezetbe, mert meg-
győződés, hogy a cionista szervezet jelen-
legi vezetősége minden feltételt vissza fo-
gja utasítani. Amikor azonban azt kérem,
hogy feltétel nélkül lépjen be a cionista szer-
vezetbe, nem értem alatta azt, hogy ön fel-
adja a revizionista szervezet ideális céljait,
amelyek számomra azonosok nagy vezérünk-
nek és felelhetetlen barátomnak, Herzl Ti-
vadarnak, programjával. De meg vagyok
arról győződve, hogy ön eredményesebben
harcolhat ezekért a céloktól a cionista szer-
vezeten belül, mint a cionista szervezeten ki-
vül. Nincs a legcsekélyebb kétségem sem
aziránt, hogy ha ön a feltételek előre való
megállapítása nélkül is belép a cionista szer-
vezetbe, olyan feltételek teremődnek, ame-
lyek módot adnak önknek arra, hogy eredmé-
nyes módon avatkozzék be a szervezetnek
ugy bel-, mint külpolitikájába. Vannak
olyan követelések, amelyekért ön eredménye-
sen küzdhet a szervezeten belül, mert sok
hívet fog ott találni. Mindenekelőtt fontos,
hogy a londoni konferencia külsőben tiszta
álláspont szegződjk le. Világosan le kell
szögezni, hogy a Jewish Agency nem fogad-
hatja el az arab államoknak a mandátum
megváltoztatására irányuló javaslatát, mert
a Jewish Agency népjogi helyzeténél fogva
mint a zsidó nép képviselője kötvén van a
mandátumhoz és a Zsidó Nemzeti Otthon
felépítéséhez.

A Jewish Agency szükséges reorganizálá-
sát is csak a cionista szervezeten belül lehet
végrehajtani. A jelenlegi pillanat azonban
nem alkalmas erre. Mindaddig, míg primitív
jogainkért kell harcoljunk, háttérbe kell szo-
ruljanak a szervezeti kérdések. Végül a re-
vizionisták bevonásával tisztázni kell azt is,
vajjon mennyire hivatott a cionista vezetősé-
g a zsidókérdésnek a gálat országában
való megoldásain együttműködni és a menek-
ültek más országba való leteleptésén is
közreműködni.

Azt hiszem nem kell különösen megindo-
koljam, miért intézem önhöz ma ezt a leve-
let. Egyre növekvő aggodalommal nézem,
hogy a Jewish Agency gyöngesége milyen
súlyos helyzetbe hozta a zsidó népet. Az ál-
tala hirdetett havlagát (önmegtartóztatást)
nem az erő, hanem a gyengeség jelének itél-
ték. Hogy mennyi vétke van a történelemben
a Jewish Agencynek, azt a jövő fogja el-
dönteni. De az a meggyőződés, hogy ön,
mint egy nagy cionista szervezet vezetője,
megtudná változtatni a helyzetet, ha ujra be-
lépne a világszervezetbe, ha ugyan már nem
késő.”

**EGY ÖREG PALESZTINAI PIONIR HA-
LÁLA.** Jeruzsálemi jelentés közli, hogy
Zichron Jákobban 91 éves korában elhunyt
Fischel Aronson, Sarah és Aron Aronson
apja, akik a háboru alatt az angol titkos
szolgálatnak dolgoztak. Sarah Aronson tud-
valevőleg a törökök letartóztatták és meg-
kínózták, ugy, hogy börtönében öngyilkos-
ságot követett el.

— A földalatti vasuton szivszélhűdés érte
a párizsi hóhért. Párizsból jelentik: Anatole
Deibler, a „Le Monsieur de Paris”, az állam-
titéltvégrehajtó, ma reggel 7 órakor, amikor
a földalattira akart felszállni, hirtelen meg-
halt. Ezelőtt néhány nappal Lyonban meg-
kivégezésen vett részt.

— Repülősikolat létesítenek Temesváron.
Temesvárról jelentik: A légügyi hivatal el-
határozta, hogy Temesváron repülősikolat
létesít és a tervről értesítette az illetékes
hatóságokat is. Az iskola létesítéséhez egy-
millió lej fognak felhasználni és annak meg-
nyitására azonnal megkezdik az oktató tan-
folyamokat. Az iskola felállítására vonatko-
zó szervezési munkálatok megkezdésére
Barbulescu Simion repülőkapitány érkezett
Temesvárra és nyomban megkezdte a szük-
sleges tárgyalásokat a királyi helytartóság-
gal.

— Spekulációs ügyekben első fokozat a tör-
vényszék illetékes. Temesvárról jelentik: A
nyár folyamán a városi hatóságok eljárás-
indítottak az „Agraria” tejszövetkezett ellen,
mert a vaj kilóját a maximál 60 lej helyett
92 lejért árusították. A járásbírósg a szö-
vetkezt igazgatóit, Klein Agoston és Watz-
Péter sváb gazdákat fejenként 8000 lej
pénzbírsággal sújtotta. A törvényszék vi-
szont megsemmisítette az ítéletet, mert ki-
mondotta, hogy spekulációs ügyekben nem
illetékes a járásbírósg. Most a tábla is fog-
lalkozott az ügygel és a törvényszéket je-
lölte meg illetékesnek a spekulációs ügyek
tárgyalására.

PÉNTEK
ter
Cluj, febru
az igazságig
termében ve
Goanga rekt
bünyperének
redes, a kato
nöktele alatt
katonai törve
sége föléli
és az ország
terrorista m
földalatti ak
va egyike a
Kolozsváron
lottak névsó
1. Simu
rénylők orsz
Veres Laure
légióárius
szörénymeg
túnt. 4. Si
községből.
szögazdasági
marosi Szar
Atofanei
gyei Goden
orvostanhal
származik.
gató, a ro
10. Dumitr
prahovameg
rea Ioan, a
lője, a kol
Cornea Ioan
mármegyei
Alexandru
megyei Dro
maschin C
Redis közs
tisztviselő.
ségéből. 16.
somesmegy
Traian m
Bologa kö
busz-ellen
lita község
szolga, To
ró, kolozsv
Josif cipés
ből. 22. Co
harmegyei
veanu Nic
községből.
gató, a tu
Blajean V
hallgató,
községből.
tanhallgat
községből.
hallgató,
Romul ali
Curiteu k
orvostanhi
Cristes G
aradmegye
Gheorghe
Bozsvári
CFR moza
ca község
monostori
magántisz
községből.
tóri szárm
lozsvári p
Trif Joan
községből.
kolozsmeg
colae HCF
gyei Horé
vasuti sze
községből.
a tordame
Pop Nicol
Borsa köz
távirdász.
ségéből. 45
dász, a k
46. Dr. S
nyadmegy
Spirdon I
ügyvéd, E

Elkészült a vádirat az erdélyi terrorista összeesküvés perében

Ötvenkilenc vádlott jelenik meg ma a hadbíróság előtt a Stefanescu-Goanga elleni merénylet és a többi erdélyi terroraktusok vádjával terheltlen

Cluj, február 2. Ma délután 3 órakor az igazságügyi palota esküdtársai nagytermében veszi kezdetét a Stefanescu Goanga rektor ellen elkövetett merénylet büntetőperének főtárgyalása, Negulescu alezredek, a katonai törvényszék elnökének elnöklése alatt. Ötvenkilenc vádlott kerül a katonai törvényszék elé, akiknek tevékenysége felfedezte az utóbbi időben Kolozsváron és az ország több más részében elkövetett terrorista merényleteket, kilencüket és földalatti akciókat. A per méreteinél fogva egyike a legnagyobbaknak, amelyek Kolozsváron ítéltékésre kerültek. A vádlottak névsora a következő:

A vádlottak

1. Simu Horea Bucuresti, diák, a merénylet országos szervezetének főnöke. 2. Veres Laurentiu diák, az erdélyi merénylet légióparancsnok főnöke. 3. D. Iov diák, a szörény megyei Glinboaca községből, elítült. 4. Simeria Nicolae diák ugyanazon községből. 5. Boje Stefan kolozsvári mezőgazdasági akadémiai hallgató, a mara-marosi Szarvasszó községből. 6. Gheorghe Atofanei orvostanhallgató, a muscelmegeyi Godeni községből. 8. Dudur Dionizie orvostanhallgató, az amerikai Ohjóból származik. 9. Ută Dumitru orvostanhallgató, a romanat megyei Caracal városból. 10. Dumitrescu Ioan orvostanhallgató, a prahovamegyei Moreni községből. 11. Morea Ioan, a kolozsvári városháza tisztviselője, a kolozsmegyei Tăuti községből. 12. Cornea Ioan CFR csoportvezető, a szatmármegyei Steinica községből. 13. Opatchi Alexandru CFR mozdonyvezető, a hotinmegyei Dropel községből. 14. Sciopotă Damaschin CFR csoportvezető, a kisküküllői Redis községből. 15. Dendea Vasile CFR tisztviselő, az oltmegyei Draganesti községből. 16. Oltean Vasile CFR szerelő, a somesmegyei Reteg községből. 17. Potra Traian magántisztviselő, a kolozsmegyei Bologa községből. 18. Ursati Alexe autobusz-ellenőr, az izmailmegyei Noua Sulita községből. 19. Mesariosiu Alexandru szolga, Tordáról. 20. Costin Ioan uccaszerelő, kolozsvári származású. 21. Pălăcian Josif cipész, a kolozsmegyei Bács községből. 22. Costa Ioan orvostanhallgató, a biharmegyei Cociuba községből. 23. Brasoveanu Nicolae, a prahovamegyei Cornurile községből. 25. Andrei Vasile orvostanhallgató, a tulceamegyei Sulina községből. 26. Blajean Vasile mezőgazdasági akadémiai hallgató, a szamosmegyei Poiana-Blenchi községből. 27. Dobrescu Constantin orvostanhallgató, a teleormanmegyei Draian községből. 28. Ionitiu Pompiliu orvostanhallgató, buzăiui származású. 29. Fluera Romul alias Sipo diák, a ziláymegyei Curiteu községből. 30. Angheliescu Grigore orvostanhallgató, bacăui származású. 31. Cristes Octavian orvostanhallgató, az aradmegyei Luncușoara községből. 32. Gheorghe Vornica orvostanhallgató, kolozsvári származású. 33. Garbu Vasile CFR mozdonyvezető, a kolozsmegyei Donca községből. 34. Dreve Petre földműves, monostori származású. 35. Trif Alexandru magántisztviselő, a kolozsmegyei Finis községből. 36. Pop Gavril szolga, monostori származású. 37. Dr. Russu Ioan, a kolozsvári pénzügyvizsgálóság tisztviselője, a kolozsmegyei Szamosfalva községből. 38. Trif Ioan kereskedő, a kolozsmegyei Finis községből. 39. Lungu Augustin tanító, a kolozsmegyei Hodig községből. 40. Pop Nicolae CFR mozdonyvezető, a fogarasmegyei Horezu községből. 41. Maniu Aurel vasuti szerelő, a kolozsmegyei Mănăstirea községből. 42. Ciorta Gavril vasuti szerelő, a tordamegyei Micești községből. 43. Cicoi Pop Nicolae vasuti szerelő, a kolozsmegyei Borsă községből. 44. Ratiu Filimon vasuti távirtdász, a kolozsmegyei Mezőszilvás községből. 45. Moise Solovăstru vasuti távirtdász, a kolozsmegyei Sanrai községből. 46. Dr. Stoicovici Eugen vegyész, a hunyadmegyei Bejan községből. 47. Neată Spiridon Kolozsvár. 49. Dr. Boca Romulus ügyvéd, Kolozsvár. 50. Boeriu Iuliu Ko-

lozsvár. 51. Comjic Stefan, Nagyvárad. 52. Cement Gheorghe, Kolozsvár. 53. Triponit Gheorghe, Kolozsvár. 54. Biju Gheorghe, Kolozsvár. 55. Dicu Petre diák, Kolozsvár. 65. Totis Teodor mezőgazda, kolozsmegyei Fildul de Sus községből. 57. Tomus Mihaila teológiai hallgató, a kolozsmegyei Bangaul Mic községből.

Két fővádlott nevét még nem közölték a nyilvánossággal.

Campianu Emil őrnagy, katonai vizsgálóbíró készítette el a vádiratot ebben a monstre perben, hetekig tartó nyomozás után. A vádirat 68 gépelt oldalra terjed és bevezetésében elmondja, hogy az elmúlt év október havának közepén az egykori Totul pentru Tara párt vezetői, a politikai pártok feloszlata után titkos szervezkedésbe kezdtek. A szervezkedés célja az volt, hogy erőszakos ténykedések sorozata

A kolozsvári merényletek

Kolozsvár város területén és környékén Veres Laurentiu légióparancsnok irányítása és Atofanei Gheorghe, a kolozsvári terrorista csoport főnökének technikai vezetése mellett a következő törvényszékeket követték el:

Október 19-én Kolozsvárra érkezett Andrei Vasile légióparancsnok, aki utasításokat hozott a bucaresti terrorista központtól. A Victor Babes ucca 35. szám alatt ülést tartottak, amelyen résztvett Veres Laurentiu, Sima Horea, Atofanei Gheorghe, Vornica Gheorghe orvostanhallgató, a kolozsvári diákok terrorista csoportjának egyik vezetője, Blajan Vasile, valamint Angheliescu Grigore, a munkások terrorista csoportjának vezetője. Ezen a gyűlésen elhatározták, hogy megszervezik a kolozsvári diákságot, amely az egyetem megnyitása alkalmával zajos tüntetést rendez a kormány ellen. Ugyanakkor a diákvezetőknek a Zelea Codreanu per haladéktalan revízióját és az összes légióparancsnoknak a koncentrációs táborokból való kiszabadítását kellett követelniük. E diákünetések célja az volt, hogy a külföld előtt az országot úgy állítsák be, mint ha itt napirenden volnának a rendbontások és ennek oka a jelenlegi kormányzat vezetőiben keresendő.

Atofanei Gheorghe légióparancsnok diák meg bízást kapott, hogy szervezze meg a munkásokat, gyűjtsa fel a Dermata gyárat, a Distributia benzinerakatát, az egeresi vilamosüzemet és az összes bánffyhungyadi zsidó üzleteket.

A gázcápa elleni támadás

November 5-ről 6-ra virradó éjszakára készítettek elő az akciót. Gheorghe Atofanei november 5-én este két petárdát adott át Bejunak, egyik astrolittal, a másik dinamittal volt megtöltve. Az utasítás az volt, hogy röptessék levegőbe a Masaryk uccai gázcápat. Az utasítást még ezen az éjszakán végre is hajtották. Az egyik petárda felrobbant és huszonöt ablakszemét tört be, három ezer lejes kárt okozva. A másik petárdát a gáztartályra dobták, de az szerencsére nem robbant fel. Ha ez felrobban, ugy az egész városrész a levegőbe repült volna.

Ugyanezen éjszakán Ută Dumitru légióparancsnok Dumitrescu Ioan kíséretében autón a Distributia benzinerakathoz szállt ki, petárdát dobtak az üzemre, amely azonban nem okozott kárt. Ugyancsak ezen az éjszakán Optachi Alexandru és Gorne Ion a Hőja erdőbe mentek és a villamosvezeték főszozlopa alá pokolgépet helyeztek el, amelynek este tíz órakor kellett volna felrobbannia, sőtéttségbe borítva az egész várost. E robbanás után uccai tüntetéseket akartak a sötétség leple alatt végrehajtani, hogy terrorizálják a lakosságot. A pokolgép azonban az eső miatt nem robbant fel.

Merényletet terveztek Bánffyhungyadon

Dreve Petru légióparancsnok másrésztől megbeszélésre hívta össze Gh. Vornica,

tával nyugtalanságot és izgalmat teremtene az országban, arra készítve a kormányt, hogy vegye revízió alá Corneliu Zelea Codreanu perét és bocsássa szabadon a koncentrációs táborokban lévő légióparancsnokokat. Ezen erőszakos akciók célja azonban főleg az volt, hogy aláássák a kormány tekintélyét, megdöntsék a társadalmi rendet és erőszakosan életre hívják a légióparancsnok államot. Ezen direktívák keretei között a volt „Totul pentru Tara” párt a következő akciókat szervezte meg: számos titkos ülést tartottak, a város összes uccáit röpcedulákkal árasztották el, bombákat és petárdákat dobtak a világos céllal, hogy terrorot gyakoroljanak a lakosságra és megsemmisítsék Kolozsvár összes nagy üzemeit. Ezen kívül politikai gyilkosságokat készítettek elő markáns személyiségek ellen, hogy a kormányt és az ország vezetőit megfélemlítsék.

Mihai Tomus, Traian Potra, dr. Russu Ioan, Trif Al. Trif Ioan, Pop Gh. és Lungu Aug. légióparancsnokokat, amelyen elhatározták, hogy bánffyhungyadi kereskedők szénalerekeit felgyújtják. Az egész, a merényletekhez szükséges anyagot Dandea Vasile légióparancsnok Boldog ucca 5. szám alatti lakásán őrizték. A szerepeket Atofanei osztotta ki, Potra Traian ellenőrizte a végrehajtást, míg Sciopotă Damaschin készítette el a pokolgépet.

November 17-én Veres Laurentiu magához hívatta Atofaneit és azt kérte tőle, hogy fokozza a terrorista akciót. A megbeszélésen elhatározták, hogy a levegőbe röptessék a Regal kávéházat. November 27-én este Morea Ioan petárdát dobott a Regal épületének pincéjébe, 18 ezer lej kárt okozva.

November 23-án éjjel Neată légióparancsnok az Atofaneitől kapott utasítás alapján bombát dobott a Fellegvári uton lévő zsidó diákok otthonra, amely azonban nem tett kárt. A bombákat Boeriu és Beju légióparancsnokok hozták Nagyváradról, Atofaneinek adták át, aki viszont továbbította azokat a végrehajtóknak.

E merényletek után Atofanei Ploestibe utazott, ahol Brasoveanunál talált menedéket. Ută Dumitru, a Palacemiu Iosif lakásába, innen pedig Mesariosiu Alex Pasteur-szola lakására költözött.

Provokáció a nemzeti zászlóval

November 9-én Angheliescu Grigore, Fluera Romul, Dobrescu Const., Dicu Petre, Ioanitu Pompiliu és Cristea Octavian a terrorista szervezettől kapott utasítás alapján a kolozsvári egyetem orvosi fakultásának fiziológiai előadótermében román nemzeti zászlót helyeztek el, amelyre a zsidó csillag volt hímelve. Ez volt az ürügy az ismert zsidó-ellenes diák-tilletek megkezdésére. A zászlót Angheliescu Grigore diák vitte fel az egyetemre, ahol Vasile Andreinek adta át.

A rektor elleni merénylet története

November 14-én megérkezett Kolozsvárra dr. Iov légióparancsnok futár, aki Simu Horia, a terrorista légióparancsnok mozgalom legfőbb vezetőjének szóbeli rendelkezését hozta. Az üzenet arról intézkedett, hogy Erdély fővárosának terrorista szervezete nyomban lásson hozzá azon előkelő személyiségek meggyilkolásának megtárgyalásához, akik a légióparancsnok megvalósítások útjában állanak. A légióparancsnok futárt Gheorghe Atofanei egyetemi hallgató fogadta az állomáson, akit Veres Laurentiu lakására kísért. Iov közölte Veressel a légióparancsnok mozgalom központjának rendelkezését. Tíz nappal később Veres Laurentiu, Simeria Nicolae légióparancsnok futár magához hívatta Boje Stefan légióparancsnok diákokat, akik a Marinescu diák letartóztatásával vezetés nélkül maradt diákszervezet irányításával bízt meg.

Ugyanakkor megbízást adott neki Florian Stefanescu Goanga rektor elleni merénylet

végrehajtására, míg munkatársainak megválasztásában szabadkezet biztosított számára. Boje diák a Veres Laurentiával folytatott beszélgetés során közölte ezzel, hogy

ismer egy olyan légióparancsnok diákokat, akik hajlandó meggyilkolni a rektort, annál is inkább, mert nem jó érzelmeket táplál vele szemben.

A tanácskozás után Boje főnöki minőségben közölte Atofanei-jal a Veres Laurentiától kapott megbízást. Atofanei azon a véleményen volt, hogy a gyilkosságot minél előbb végre kell hajtani. Ugyanaz nap Boje találkozt a diákkal, akik alkalmassáknak hitt a gyilkosság végrehajtására és közölte vele a parancsot. Ez a diák, akinek nevét a vizsgálat egész ideje alatt titokban tartották, midőn többen magukra vállalták a gyilkosság elkövetését, november 28-án összeköttetésbe lépett egyik barátjával. Ezen a napon délután négy órakor találkozott az Avram Iancu diákok otthon előtt, ahol kézhez kapták a megtöltött fegyvereket és az utasításokat. Az egyiknek a rektor, a másiknak Grăia ágens kellett leléonie. Tudták, hogy a rektor délután öt órakor előadása van az egyetemen, tehát utána kell jönnie az Avram Iancu utcát. Délután négy és öt óra között a kijelölt diákok lefészték az Avram Iancu utcán anélkül, hogy gyanút keltenek volna. Midőn a távolban feltűnt látta Stefanescu Goanga rektor Grăia ágens kíséretében, nyomban elhelyezkedtek a Corches ucca sarkán. Midőn a kiszemelt áldozatok egy méternyi távolságra voltak, egyikük négy lövést adott le a rektorra, míg egy másik három golyózt eresztett Grăia ágensre. A merénylet után mindketten a Corches ucca végigfutottak és a Gorun ucca kereszteződésénél szétváltak. Egyikük, aki a Gorun ucca felé menekült, a 13 számú ház tővébe hajította fegyverét, ahol később meg is találták azt. Ezután a Sincui ucca felé rohant, ahol elült. Ez volt Grăia ágens gyilkosa. A másik, Stefanescu Goanga rektor merénylete, a Gorun uccán keresztül az I. G. Duca uccába ment, majd a Select mozgó mellett elhaladva, a Brațianu uccába tért be, ahol egy szemétdobba dobta revolverét. Később, hogy a figyelmet elterelje magáról, a Royal mozgóba ment, ahol végignézte a „Száz férfit, egy kislány” című filmet.

A röpiratok ügye

November folyamán Maniu Aurel, Pop Nicolae, Cicoiu, Pop N., Ută Dumitru, Ratiu Filimon és Moise Silvestru légióparancsnokok Kolozsvár több negyedében tiltott röpiratokat osztottak szét. November 28-án Clement George futár, aki mai napig sem került elő, nagymennyiségű röpiratot hozott magával, amelynek jórészt Kolozsváron és Váradon osztottak szét. Ugyancsak november folyamán dr. Eugen Stoicoviciu kolozsvári kémikus nagymennyiségű pénzt gyűjtött a fogházban és az internálós táborokban lévő légióparancsnokok részére. A pénzt Alexandru Costan futár útján, aki ezért érkezett Kolozsvárra, Bucarestbe küldte.

Az Emil Campianu vizsgálóbíró-őrnagy által elkészített vádiratból kiderült, hogy a vádlottak jórészt elismerik a terükre rótt bűncselekményeket.

A fentiek alapján a katonai törvényszék a vádlottak egy része ellen politikai gyilkosság kísérlete, gyilkosságra való felbujtás és bűnrészesség, míg a többiek ellen közveszély felidézése és abban való bűnrészesség, valamint tiltott politikai propaganda miatt emelt vádat. A lefolytatott vizsgálat eddig 58.000 lejbe került.

Földrengést észleltek Bucarestiben

A bucaresti földrengést jelző intézet tegnap kiadott közleménye szerint január 30-án 4 óra 30 perc és 7.05 perc között a földrengést jelző készüléke földrengést jeleztek, melyeknek központja valószínűleg Chiabben lehetett, 13.300 kilométer távolságra.

Fényes nappal kifosztották a Cartea Româneasca temesvári fiókját. Temesvárról jelentik: Tegnap délnél vakmerő betörés történt a város legforgalmasabb uccájában. A déli záróra idején ismeretlen tettesek felkészítették a Cartea Româneasca temesvári fiókjának Alba Iulia uccai üzlethelyiségét és a kézipénztárból 5800 lejt vittek magukkal. A betörők még átkutatták az üzletet is, de több készpénzt nem találtak, mire nyomtalanul eltűntek. A betörők vakmerő munkájára jellemző, hogy a könyvkereskedés bejárata előtt, amelyet felfestettek, villamos megálló van és legalább kétpercenként villamos érkezik ide, mintegy harminc lépésre pedig a forgalmi rendőr állandó őrhelye van. A rendőrség nagy apparátussal kezdte meg a nyomozást.

Amerikai, angliai és franciaországi zsidó vezetőegyhéniségekből nagytanács alakul a Palesztina-konferencia zsidó bizottságának támogatására

Lord Bearstead és Reading a nagytanácsban. Az Agudasz Jiszroel is részt vesz a tanácskozó testületben

London, február 2. A Jewish Agency előkészületeket tesz a február 7-én kezdődő Palesztina-konferenciára. Az Executive tegnap Londonban Brodetsky elnökléte alatt ülést tartott, amelyen Weizmann professzoron kívül megjelentek R. Jacobs, M. Schertock, dr. Goldman Nahum, rev. Perlszweig, B. Locker és Dobkin vettek részt. Az ülésen vizsgálat tárgyává tették a politikai helyzetet, majd megvitatták a konferencián tárgyaló bizottság összetételét.

Nagy tanács alakul a Jewish Agency támogatására

A legutóbbi híradások szerint széles tömegre támaszkodó nagy tanács alakul Londonban, amelynek feladata lesz tanácsokkal és támogatással rendelkezésére állani a Jewish Agency végrehajtó tanácsának a külsőben álló Palesztina-konferencia idejére. Ebben a tanácsban nagyszámú cionista és nemcionista egyéniség vesz részt Angliából, az Egyesült Államokból, Palesztinából, Franciaországból, Belgiumból, Németországból és a kelet-európai államokból. Ebben a tanácsban a Jewish Agency keretein kívül álló Agudasz Jiszroel is képviselteti magát. Az angol zsidóságot Newille Laski, a Board of Deputies elnöke és James Rotschild, az angol alsóház tagja fogják képviselni. Lord Bearstead és Reading márkai, akik nem tagjai a Jewish Agencynek, elhatározták, hogy belépnek a Tanácsba, mert elő akarják segíteni a konferenciát egy kielégítő megoldási formula megtalálásában. Az amerikai zsidóság küldöttségét cionista részről Stephen B. Wise, nemcionista részről Louis Strauss képviselik. A Tanács kiválasztja tagjai közül azokat, akik a Jewish Agencyvel kötött megbízást kapnak a tárgyalások lefolytatására. A zsidó delegációt a tárgyalásokon Chaim Weizmann professzor, a Jewish Agency és a cionista világszervezet elnöke fogja vezetni.

A jeruzsálemi végrehajtóbizottság elnöke, David Ben Gurion most érkezett vissza Amerikából, hogy a konferencián részt vegyen.

Angol publicista a konferenciáról

A külsőben álló tanácskozással kapcsolatosan a londoni „Spectator” a következőket írja: „A jelenlegi nemzetközi viszonyokra való tekintettel kapitális jelentőségűek azok a fáradozások, amelyek Palesztinával kapcsolatosan a helyzet általános rendezésére törekkeznek. Minden bizonnyal a konferencia plénuma elé fognak kerülni az összes lehetséges javaslatok, így az elejtett felosztási terv is; mégis fontos az, hogy a tárgyalások bizonyos határok között mozogjanak és a kormány egy olyan terv fölött rendelkezzen, amelyet a konferencia sikertelenségének esetére, mindkét fél számára kötelezővé teyjen. Elfogadhatatlan az arabok követelése a zsidó bevándorlás tökéletes betiltására. Lord Samuel javaslata azonban a zsidó lakosság korlátozására az összlakosság 40 százalékára, igen észszerű kiegyezés alapjait képezhetik.”

Stephen Wise és Robert Szold Londonba érkeztek

Stephen Wise és Robert Szold, az amerikai cionisták vezetői a „Champlain” fedélzetén, szombaton, január 28-án Londonba érkeztek.

A delegáció harmadik tagja, Louis Lipsky, rövidesen követi őket. Stephen Wise, a Zsidó Távirati Irodának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy minden olyan javaslat, amely a bevándorlás és a földvásárlások korlátozását célozza, az arab-zsidó együttműködés tárgyalásainak azonnali megszakítását fogja eredményezni.

Az ugyancsak január 28-án Londonba érkezett arab delegáció az angol kormány vendége. A konferencia tanácskozási a St. James palotában lesznek megtartva.

Wedgewood ezredes zsidó légió felállítását kérte

J. Wedgewood ezredes Palesztináról tartott beszédében kijelentette, hogy rövid idővel ezelőtt javaslatot tett a gyarmatügyi hivatalnak arra vonatkozólag, hogy a kormány

engedélyezze egy palesztinai zsidó légió alakítását zsidó menekültekből, ami által az ország felszabadulna a 15 ezer főből álló angol csapatok fenntartási terhei alól. A légiót az angol kormány angol tisztekkel és angol fegyverekkel látta el. Bár a terv a hadügyminisztérium megértésével találkozott, a gyarmatügyi minisztérium mégis elvetette.

A konferenciával kapcsolatosan kiadott hivatalos kommuniké közli az arab delegáció hat tagjának megérkezését Londonba. Ugyanakkor a jelentés a következő delegátusok közeli megérkezéséről számol be: Ali Maher pasa, az egyiptomi kormány feje és Abdul Rahman Azzam bej Egyiptom bagdadi követe, Nuri pasa iraki miniszterelnök és Feisal, Ibn Saud király fia és külügyi államtitkár; Al Ouadi Muhamed és Hadi el Amar, Jemen részéről. Később érkezik meg Seif al Islam Hussein, a jemeni trónörökös.

A Reuter ügynökség Kairóból jelenti, hogy az angol kormány új javaslatokat tett Ragheb Bey Nashashibinek, a palesztinai arab nemzeti párt vezérének, pártja konferenciális képviselőt illetőleg. Ugy hírlik azon-

ban, hogy ez a javaslatokat, mint elcsúsztatásnak határozták meg.

Az angol kormány döntése már elkészült

London, február 2. A „Daily Telegraph and Morning Post” jelenti, hogy a Palesztina-bizottság elé terjesztendő megoldási javaslatok elkészítésével megbízott alcsoportja az angol kormány feladatát teljesen befejezte. Amennyiben a konferencia bizonyos időn belül nem hoz eredményt, akkor majd nem biztos, hogy a kormány olyan határozatot fog hozni, amelynek alapját a királyi bizottság jelentése képezi. Ennek a „bizonyos időnek” a végső határa március eleje.

Nashashibi is részt vesz a konferencián

London, február 2. Ujabb jelentés szerint Ragheb bey Nashashibi, az arab ellenzéki párt vezetője, mégis meghívást kapott a konferenciára. Ismeretes, hogy a muftipárt többször kijelentette, hogy amennyiben Nashashibit a konferenciára meghívják, úgy ok nem fognak azon résztvenni.

Capitol Mozgó

Ma premier!
A legnagyobb filmsiker!

WALT DISNEY csodálatos filmje!

Hófehérke és a 7 törpe

Egy film, mely milliókat varázsol a vászon elé s amelynek milliók lelkesedéssel tapsolnak! Kedvezményes jegyek nem érvényesek! Számozott helyek!

Jegyek elővételben! Telefon 31-50.

A gyermekek is csak jeggyel nézhetik meg ezt a páratlan filmet!

Az angol sajtó egyrésze a német gyarmatok visszaadása mellett foglal állást

Az angol-német gazdasági tárgyalások felvételének feltételei Belgium, Hollandia, Dánia és a Balti-államok katonai szövetségbe tömörülnek Németország ellen?

London, február 2. Hitler kancellár beszéde még mindig igen élénken foglalkoztatja a külföldi sajtót. A legtöbb figyelmet természetesen a gyarmatokról eimondott szavai keltik. A brit lapokban egymás után jelennek meg a legkülönbözőbb fogalmazásban nyilatkozatai és megállapítható, hogy egyre több hang szólal meg oly irányban, hogy a jogtalanul elvett területeket visszaadják. Figyelemreméltó Dorset oxfordi egyetemi tanár nyilatkozata. A kiváló jogtudós ugyanis a következőket írja a Manchester Guardian hasábjain:

„Nem kétséges, hogy a kitünően igazgott német gyarmatok elvétele nem volt szerencsés gondolat. Emellett jogtalan is volt és már a határozatot követő első években világossá vált, hogy igen sok bonyodalomnak lesz okozója. Azonnali visszavonulás ma már természetesen nagy nehézségeket okozna, mert a brit kormányok — igen helytelenül — tévesen értelmezve a mandatárius megbízási jellegű, rengeteg összeget fektettek azokba, de az angol népnek mégis meg kell barátkoznia a gon-

dolattal, hogy a területek előbb-utóbb visszakerülnek régi gazdájukhoz.”

Erősen foglalkoztatja a beszéd az amerikai sajtót is. A Newyork Herald szerint Hitler kancellárnak igaza van, amikor a szabadversenyt említve, kifogásolja, hogy az USA-nak rosszul esik az, ha ő gazdasági együttműködésre törekszik a délamerikai latin államokkal. Ezt megakadályozni senkinek nincsen joga — írja a lap — mert teljesen független és szuverén területeken mindig az ér el több eredményt, aki élelmesebb és aki többet nyújt a neki tett szolgálatainkért.

Londonban különbözőképpen magyarázzák Hitler Olaszországra vonatkozó szavait

Londonból jelentik, hogy a Daily Telegraph berlini jelentése szerint bizonyos politikai körök különösképpen magyarázzák Hitler kancellár beszédének azt a részét, amely Olaszországra vonatkozott. A kancellár tudvalevőleg kijelentette, hogy abban az esetben, ha Itáliát támadás érné, a német birodalom azonnal fegyveresen az

oldalára áll. Német felfogás szerint ez a kijelentés kétségen kívül úgy értelmezendő, hogy a segítség csak akkor állhat elő, ha a nyugati hatalmak részéről történne támadás Olaszország ellen.

Ugyancsak a Daily Telegraph közlése szerint az angol-német gazdasági és politikai tárgyalások felvételének két fontos feltétele van: 1. A fegyverezésre vonatkozó tárgyalások csak akkor kezdődhetnek meg, ha Anglia félre nem érthető biztosítékokat kap arra vonatkozólag, hogy a fegyverkezést valamennyi hatalom egyformán és megszabott időpontban végrehajtja. 2. Anglia semi körülmények között nem hajlandó olyan megállapodást kötni, amelynek értelmében az angol légi vagy tengeri haderő más államok hasonló fegyveres erejével szemben kisebbségben lenne.

Angol politikai körökben feltűnőnek tartják, hogy a német sajtó egyáltalán nem emlékezett meg Chamberlain beszédének, Hitler előző beszédére vonatkozó részéről.

Chamberlain György királynál

Londonból jelentik, hogy VI. György uralkodó tegnap magánkihallgatáson fogadta Chamberlain miniszterelnököt, aki egy órát töltött a királynál. Hír szerint az uralkodó a jelenlegi bel- és külpolitikai helyzet felől kért felvilágosításokat.

Bonnet Berlinbe utazik?

Párizsi jelentés szerint beavatott helyről közlik, hogy Bonnet külügyminiszter — kihasználva a jelenlegi helyzeti cnyhülést — rövid időn belül visszautazja a látogatást Ribbentrop német külügyminiszternek.

A balti államok konferenciája

Varsóból jelentik, hogy a három balti állam: Litvánia, Lettország és Észtország külügyminiszterei Kovnóban ezidei első konferenciájukra ültek össze. A megbeszélések legfontosabb programpontja: hogyan lehetne a három balti államot teljesen semlegesíteni?

Belga tiltakozás egy londoni lap híradásával kapcsolatban

Brüsszeli jelentés szerint egyik londoni nagy lap „jólértesült forrásból” közölte, hogy legközelebb tárgyalások indulnak meg oly irányban, hogy Belgiumot, Hollandiát, Dániát és a Balti államokat katonai szövetségbe tömörítsék Németország ellen. A cikk Belgiumban óriási kavargást keltett. A brüsszeli lapok tiltakoznak a beállítás ellen és hangsúlyozzák, hogy ez a belga semlegeségi politika feladását jelentené, ami újabb háborúba sodorhatná Belgiumot.

Mennyi repülőgépet tud gyártani Anglia

London, február 2. Az összes angol lapok azzal a kérdéssel foglalkoznak, hány repülőgépet gyárt jelenleg Anglia. Néhány nappal ezelőtt a Daily Herald biztosnak mondott értesülések alapján azt írta, hogy Angliában havonta 401 repülőgépet állítanak elő. A Daily Herald számításai szerint az angol üzemek rövidesen abba a helyzetbe kerülnek, hogy három ezer repülőgépet gyártanak havonta.

A Times erre a kérdésre visszatérve a mai számában a következő jellemző „Felvilágosításokkal” szolgál: „Egy évvel ezelőtt a légügyi államtitkár bejelentette, hogy a havi gyártás az előző évi kétszeresére emelkedett. Novemberben Chamberlain közölte, hogy 1939-ben a repülőgépgyártás kétszerese — háromszorosa lesz az 1938 évinek, 1940 pedig a négyszerese.”

— Milyen illetékeket szedhetnek a fajúsi jegyzők. Bucarestből jelentik: A belügyminisztérium elrendelte, hogy a jegyzők az egész ország területén álljanak a falusi lakosság rendelkezésére mindenféle közigazgatási hatóságokhoz intézendő kérések és kérések megszerkesztésében. Ezen szolgálataikért a következő táxadat szedhetik: azokról, amelyek nem haladják meg az egy oldalt 10 lejt, két oldalas kérvényekért 15 lejt, ennél több oldalért 35 lejt. Az okleveles községi jegyzők telekkönyvi bejegyzési kérvényeket is szerkeszthetnek. Ezekért 500 lejt értékig 25 lejt, 1000 lejt értékig 50 lejt, 10.000 lejt értékig 120 lejt, ezen felül érték után 200 lejt taxát szedhetnek. A díjakat látható helyen kell feltüntetni. A munkálatoakat a jegyzők személyesen és hivatalos idejükön kívül végzik el.

SPORT

Atléta-diplomát kell szerezzenek a labdarúgók

Csuj, február 2. Még az elmúlt évben megalkult egy bizottság, amelynek célja az, hogy ellenőrizze a futballisták fizikai képességeit és kizárólag atlétikailag fejlett labdarúgóknak engedélyezze a futballsport üzését. Ez a bizottság közvetlenül az őszi idény befejezése után átiratban ismertette a ligák-
kal, valamint a disztriktkezelőket az előírásokat, amelyek mellett az országban működő labdarúgók az atlétikai engedélyt megszereshetik. Az átirat értelmében ugyanis egyetlen futballista sem szerepelhet nyilvános mérkőzéseken anélkül, hogy az atlétikai engedélyt ne szerezte volna meg. Az Atlétikai Engedély Bizottsága szint-eredményeket írt elő, amelyek minimális elérése jogosítja fel a futballistát, hogy a nyilvános futballmérkőzésen való szerepléshez szükséges atlétikai engedélyt megszeresse. Ezek a standard-eredmények a következők:

Szeniorok (18 éven felüliek): 100 m síkfutás: 14 mp, 1000 m síkfutás: 4 p., 2000 m síkfutás: 8 p 20 mp, helyből távolugrás: 235 cm, távolugrás rohammal 470 cm, helyből magasugrás: 105 cm, magasugrás rohammal 130 cm, súlydobás (kétkezes külön-külön dobás után összeadva): 15 méter, gránát dobás (egy kézzel): 25 méter.

Ifjúságok (16-18 évesek): 100 m síkfutás: 15 mp, 1500 m síkfutás: 6 p 20 mp, távolugrás rohammal: 450 cm, helyből magasugrás: 100 cm, magasugrás rohammal 125 cm, súlydobás (kétkezes, külön-külön dobás után összeadva): 15 méter, gránát dobás (egy kézzel): 25 méter.

Törpék (14-16 évesek): 60 m síkfutás: 12 mp, távolugrás rohammal: 290 cm, magasugrás rohammal: 90 cm, gránát dobás (egy kézzel): 20 méter.

A rendelkezés következtében minden sportegységet, amely labdarúgó szakosztállyal rendelkezik, atlétikai szakosztályt kell alakítson, amelynek keretében rendszeresen kell főleg ifjúsági labdarúgót foglalkoztatni.

Kis hírek a sportvilágból

A Haggibbor sportegyesület közli, hogy tornaszakosztálya a tornateremben megszűntette működését. Az elmúlt év tárgyalásait folytat megfelelő befogadóképességű klubhelyiség bérlése céljából, ahol svéd torna céljára helyet fog kapni a tornaszakosztály is. A Haggibbor rövidesen közli tagjaival a tornaórák új beosztását.

A közönség véleménye

SZABÓ IMRE

Pozsonyi zsidó ucca

című korrajzáról

„Soha még olyan nehezen nem vártam a postást, mint mostanában, hogy olvashassam „A pozsonyi zsidó ucca” folytatását”. Dr. Neumann Józsefné (Budapest) 1938. november 1.

Ez az ehhez hasonló kell a mi zsidó közönségünknek. Észrevétlenül ismertetni zsidó eszméket, zsidó alakokat, zsidó történetet a zsidó nagyközönséggel. Örömmel és színtelén üdvözlöm”. Dr. Lóvy Ferenc (Marosvásárhely), 1938. dec. 30.

„Örömmel köszöntjük önt, aki mesteri irásával visszaidézte az Új Keletben fiataljaink legszebb éveit”. Markovics Miksa, Weisz Salamon, Diamand, Lébi Nánán. (Szatmár.)

Pozsonyi zsidó ucca

című műre (15 év) előjegyzéseket elfogad az Új Kelet könyvostálya, valamint a vidéki előfizetőhivatalok.

Románia kereskedelmi ügynökséget létesített Moszkvában

Szélesebbkörű orosz behozatal számára teremti lehelőseget a kapcsolatok kibővítése

Bucuresti, január 31. Az utóbbi években már többször került előtérbe a román-orosz gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok kimélyítésének kérdése. Ujabbán komoly törekvések nyilvánulnak meg mindkét részről annak érdekében, hogy a román-orosz külkereskedelmek nagyobb lendületet vegyen. Ennek a multban főleg az állott utjában, hogy a romániai iparosok és kereskedők nem voltak tisztában az oroszországi behozatali és kiviteli lehetőségekkel. További akadályt képezett a két ország közötti fizetési egyezmény hiánya is.

Ezek a nehézségek most megszűntek s így a román-orosz gazdasági kapcsolat jelentékeny előnyhöz jutott.

A nemzetgazdasági minisztérium kebelén belül működő külkereskedelmi szerződések hivatala ebben az értelemben a következők átiratot intézte a Gyáriparosok Országos Szövetségének bucuresti központjához:

„Van szerencsénk tudomásukra hozni, hogy minisztériumunk kereskedelmi ügynökséget állított fel a moszkvai román királyi követség mellett, annak érdekében,

hogy a román kereskedelmi kapcsolatok az URSS állammal kimélyíttessenek.

Meg vannak adva a lehetőségek egy igen változatos import számára, amely azal az előnyhöz is rendelkezik, hogy a fizetés itt, belföldön történik leiben. Hasonlóképpen megtörténtek az intézkedések arra nézve, hogy a behozatali engedélyek elnyerése érdekében beadott kérések haladéktalanul elintéztet nyervek. Ezeket az importkéréseket a Külkereskedelmek Szabályozásának Igazgatóságában felállított külön szervezet fogja elintézni.

Hasonlóképpen adva vannak a módok és lehetőségek a mi kivitelünk fellendítésére is.

Az érdeklődők forduljanak közvetlenül T. Cristureanu kereskedelmi attasénkhöz, a moszkvai román királyi követség címén, vagy a nemzetgazdasági minisztérium kereskedelmi igazgatóságához.”

Eddig szól a külkereskedelmi szerződések igazgatóságának átirata, amely hivatalos formában is kifejezésre juttatja a román kormányának a román-orosz külkereskedelmek élénkebb tétele érdekében hozott elhatározását. (T-R.)

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

A démon

Hosszu előkészületek és igazi lelkes ihletett munka előzték meg Francois Mauriac világhírű darabjának, A démonnak előadását, amely egyike a színház legművészebb és legnehezebb teljesítményének. Az izgalmas, sokszor szinte megdöbbentően félelmetes, de mindvégig a legemesebb iró eszközökkel megírt darab középpontjában egy falusi kastélyba vetődött furcsa és rejtélyes ember áll, a házitartó, aki lenyűgöz hatással van a körülötte élő emberekre. Szinte felette lebeg láthatatlan erejével és akaratával a cselekményen és szereplőkön, akik bábszerűen engedelmeskednek a démonnak, aki Mauriac mélyen erkölcsi és vallásos elveivel szemben az ellenkező álláspontot: az emberben rejlő és rosszra való hajlandóságot jelképezi.

Ahogy ez a testet öltött „démon” erő leiben áll, rőtör a körülötte élőkre és felkavarja a csendes élet nyugalmát, olyan szennázócs színpadi és lélekenvelő élmény, hogy a közönség a darab hatása alatt lenyűgözve és elragadtatással tapsol a nagyszerű darabnak és a szereplőknek.

Az idény három legnagyobb sikere szombaton, vasárnap és kedden

Az általános érdeklődés és maradó siker, amely a színház ezidei három újdonsága iránt megnyilvánult, készítette az igazgatóságot arra, hogy újra műsorára tűzze:

A FRANCIA SZOBALANY-t HAZAJÁRÓ LÉLEK és ANGYALT VETTEM FELESÉGÜL című újdonságokat. Így tehát szombaton este a Francia szobalány, vasárnap

délután hatkor a Hazajáró lélek és kedden este az Angyalt vettem feleségül szerepel ismét a műsoron.

Vasárnap délután három órakor a Liliomfi kerül műsorra először olcsó helyekkel, míg este kilenc órakor Szigeti József most felújított és páratlan közönségsiker aratót népszínműve, A vén bakancsos és fia a huszárt játssza a társulat.

HETI MŰSOR:

Péntek fél 9: A démon. (Rendes bérlet 22. Irodalmi bérlet 15. szám.)

Szombat este 9: Francia szobalány. (21-szer.) Vasárnap d. u. 3: Liliomfi. (Szigligeti énekes, táncos falusi vigjátékának első olcsó helyezés előadása.)

d. u. 6: Hazajáró lélek. (Hetedszer.) este 9: A vén bakancsos és fia a huszárt. (Harmadszor.)

Hétfő fél 9: A démon. (Harmadszor.)

Kedd fél 9: Angyalt vettem feleségül. (Nyolcadszor.)

Szerda fél 9: Paradicsi kdsasszony. (Salamon László és Kornis Ottó az Erdélyi Helikon drámapályázatán kitüntetett színműve. Rendező: Gróf László. Erényi Böske, Fényes Alice, Mária Éva, Paál Magda, Gróf László, Kovács György, Nagy István, Mészáros Béla, Tóth Elek, Csóka József, Lantos Béla, Réthely Ödön, stb. fellépésével. (Premierbérlet 23. szám.)

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Önagysága inasa. Szellemes vigjáték Bus Fekete László „János” című darabja nyomán, főszerepekben: Annabella és William Powell.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Gibraltár. Az idény legszebb francia filmje, melynek izgalmas cselekménye a Gibraltár szoros festően szép vidékén játszódik le. Főszerepekben: Vivian Romance, Roger Duchesne, Erich v. Stroheim.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

I. Az édes anyaföld. Minden idők legnagyobb filmje, főszerepekben: Paul Muni és Lusa Rainer. II. Önagysága inasa. Komédia, főszerepekben: Robert Taylor (A három pajtásból) és Jean Harlow. III. Új hirod és Micki Maus.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Minden idők legpazarabb francia filmje! Conrad Veidt kettős szerepben a Sakkjátékos. Kempelen báró rejtélyes életének története beleszőve a lengyel szabadságharcba. Előtte 2 premier hirod: Metro és Fox. Számozott helyek. Telefon 37-05. Gondoskodjon idejében jegyről a nagy tolongás elkerülése végett.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Premier! Hőfihérke és a 7 törpe. Walt Disney csodálatos szép filmje. Kedvezményes jegyek nem érvényesek! Számozott helyek az 5, 7 és 9 óras előadásokon. Gyermekek is csak jeggyel nézhetik meg ezt a páratlan filmet.

RIO MOZGÓ MŰSORA:

(Voit Munkás mozgó)

3, 6 és 9 órakor! Kettős műsor: I. A cigányok. Orosz dráma. A vándorcigányok élete, örömei és bánatai. Fősz.: Alexander Granach, Lella Cernaia és N. Modinov. II. Ellopták Koronoff ékszereit. (A véres gyöngyök). Izgalmas bűnügyi dráma. Fősz.: Myrna Loy és Spencer Tracy.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, február 3.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Katonazene. 19: Időszeli anyag. 19.15: Rádiózenekar. A szünetben kb. 20: Felolvasás. A felolvasás után kb. 20.15: A rádiózenekar hangversenyének folytatása. 20.35: Közvetítés az Operaházból. A szünetben hírek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemek. 11: Hírek. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.30: Hírek. 18.10: Lemezek. 18.50: Sportközlemények. 19.30: Allástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése: Trubadur. Dalmi. 22.05: Hírek. 22.55: Hírek. 24.05: Katonazene. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból? Szófia. 20: Opera.

Bergrád. 19.35: Wagner: Tristan és Izolda, opera (lemezek).

Szombat, február 4.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18.15: A munka és jókedv szervezet órája. 19.15: Barberis énekesnő. 19.35: Hanglemek. 20: Felolvasás. 20.15: Hanglemek. 21: Üzenetek. 21.15: Ghinda-tánczenekar. 22: Hírek. 22.15: Hanglemek. 22.40: Keringőlemezek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemek. 11: Hírek. 13.10: Gordonkaszámok. 13.45: Hírek. 13.45: Hírek. 13.55: Chopin-művek zongorán. 14.30: Hanglemek. 15.35: Hírek. 18.40: Magyar nóták. 20.20: A rádió szalonzenekara. 21: Közvetítés az európaibajnok műkorcsolyázó versenyekről. 21.40: Tánckörök. 22.40: Hírek. 24: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból? Prága. 20.25: Szalonzene.

Varsó. 20.15: Szórakoztató zene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Nyomdavidallalat keres lehetőleg belvárosban nyomdahelyiség céljaira nagyobb szerényhelyiséget és irodák céljaira 4-5 földszinti szobát. Cim a kiadóba.

Jobb módban levő nő vagyok, keresem 60-35 év körüli férfi ismeretséget házasság céljából. Leveleket „Csak komoly” jellegre a kiadóba.

Italmérés engedéllyel rendelkező, minden információt kibíró filozófus etnikai romániai üzletvezetőnek, társnak ajánlkozik. Megkereséseket Baniciu Ioan Timisoara I. Str. Margi Roman 10.

Rövidáru engrosszletnek utazónak is megfelelő segédet keresünk. Ajánlatok „Hunyadmegye” jellegre fizetési igényekkel a kiadóba.

Irodai és üzleti tevékenykedésre alkalmas ügyes gyakorlatokat felveztünk. „Jövő” jellegre a kiadóba.

Angol nyelvet tanítok 6 hónap alatt garantálva. Cim: Saguna 7.

Palesztinába készülődők, úgy nők, mint férfiak részére cukrászati, bombon és vegetáriánus kurzust nyitottam. Érdeklődők jelentkezzenek: Adlerné, Str. Ghirescu 7, emelet.

Perfekt román-német-magyar, gyors- és gépirónó, önálló román-magyar levelező, hosszú irodai gyakorlattal állást változtatna. Megkereséseket „Perfekt” jellegre e lap kiadóhivatalába kérek.

26 éves izr. intelligens szőke urileány, tisztviselő, ismeretség hiányában ezuton megismerkedne házasság céljából intelligens fiatalemberral, kinek biztos egzisztenciája van. Kalandorok kíméljenek. Levelet „Ibolya” jellegre a kiadóba kérek.

Bucuresti, fevetés elkészít szerte az a h ségvetés öss pénzügyminisz a fogyasztási léssel kapcsol költségvetést adott ki azzal nem tervezi

Az export

Bucuresti, f intézet most 1938. évi expo szerin az 1938 67.236 vagonn ben. Az egyes meennyiségeket

- buza —
- kukorica —
- árpa —
- rozs —
- bab —
- borsó —
- lencse —
- szója —
- egyéb magy —
- összes —

A fentiek s közelítette me buza exportpr pedig a szabá szilárdulásával exportunk alig

Intett Gyun

gény nem aka tekintetes ur zon türelmet üzente, biztos fordult elő m darni kezdett got követelt. ta nyugtatni gobott meg. rohand az ima előtt lépett k Ha Gyurica e De nagy elke hogy szilvapá nem is tölthe imára gondol bocsánatkérés dozást már a tében először hogy a szilvó rozott új áru mezon töltötte vette volna a szóltol volna rendelés előke ra, hogy a szl ráér holnap i jön és gorom tekintetesur megintí rend senki és ez a Sulemet, mint reá nézve oly

Délelött Bő ivott, krákgó amely másko mintha fujtat mondotta, ho művel meg a kásos. Még az ját lova van é

KÖZGAZDASÁG

A fogyasztási adókat nem emelik fel az új költségvetési évben

Bucaresti, február 2. Az új állami költségvetés elkészítésével kapcsolatban ország-szerte az a hír terjedt el, hogy az új költségvetés összeállításával kapcsolatban a pénzügyminiszter a közvetett adók, de főleg a fogyasztási adókat felemelik. A híreszteléssel kapcsolatban a pénzügyminisztérium közleményét előkészítő osztálya cáfolatot adott ki azzal, hogy az új költségvetésben nem tervezik a fogyasztási adók emelését,

csak intőzkedések történnek a pontosabb behajtás érdekében.

Egyidejűleg a pénzügyminiszter új rendszert akar bevezetni a Diesel-motorok tüzelőanyagának illetékével kapcsolatban. A tervezet szerint a Diesel-motorok tüzelőanyagai után egyes esetekben akarnak bevezetni, tekintet nélkül arra, hogy milyen tüzelőanyagot használnak. Ezt az új rendszert április 1-én életbe akarják léptetni.

166.473 vagon gabonát exportáltunk az 1938. év folyamán

Az export 27 százalékát Németország, 22,8 százalékát Anglia vette át

Bucaresti, február 2. A Nemzeti Exportintézet most tette közzé a gabonanemek 1938. évi exportstatisztikáját. A statisztika szerint az 1938. évi export 166.473 vagon volt, 67.236 vagonnal kevesebb, mint az 1937. évben. Az egyes gabonanemekből a következő mennyiségeket exportáltuk:

	1938	1937
buza	95.176	99.287 vagon
kukorica	26.715	52.120 "
árpa	17.028	31.370 "
rozsa	2.319	25.994 "
bab	1.317	2.356 "
borsó	3.001	3.660 "
lencse	1.069	521 "
szója	4.386	—
egyéb magvak	15.462	18.402 "
összesen	166.473	233.710 vagon.

A fentiek szerint egyedül a buzaexport közelítette meg az 1937. évi, ami egyrészt a buza exportprémium felemelésével, másrészt pedig a szabadforgalmi devizák árfolyamszállardulásával magyarázható. A kukorica-exportunk alig a felét tette ki az előző évi-

nek. Hasonló a helyzet az árpaexportnál is, míg az 1938. évi rozsexportunk alig tíz százaléka az előző évinek. A lencse, a szója és az olajmagvak exportjában mutatkozik egyedül emelkedés.

A fenti mennyiségekből az 1938. év folyamán az egyes államok a következő mennyiségeket vásárolták:

Németország	44.919 vagon
Anglia	37.765 "
Csehszlovákia	14.671 "
Görögország	14.129 "
Belgium	9.470 "
Svájc	8.125 "
Hollandia	8.022 "
Dánia	5.366 "
Olaszország	3.529 "
Franciaország	3.115 "
a többi államok	17.362 "
összesen	166.473 vagon

A fentiek szerint a gabonaexportunk 27 százalékát Németország, 22,8 százalékát Anglia, cca 9-9 százalékát Csehszlovákia és Görögország vette át.

Kisiparosok figyelmébe. A Kisiparos Szövetség kolozsvári fiókja az alábbiakat hozza a tagok tudomására: 1. Február 5-én délelőtt 10 órakor a Munkakamaránál megnyílnak a vasbeton és egyéb tanfolyamok a munkaadók részére is. Felkérjük a tagokat, hogy iratkozzanak a tanfolyamokhoz minden munkanapon 11-12 óra között és minél nagyobb számban vegyenek részt a tanfolyamok ünnepélyes megnyitására. 2. Az iparosok beiratkozása a Nemzeti Ujjászülletési Frontba a fiókna történik az irodai órák alatt 8-14 óráig. A Fémapari és Villanyos Céhbe, az Építőipari Céhbe, a Faipari Céhbe, az Élelmezési Ipari Céhbe, valamint a Grafikai Céhbe való beiratkozásokat a szövetség irodájában Cluj, P. Cuza Vodă 16., II. emelet az irodai órák alatt 8-14 óráig lehet eszközölni.

29 millió kgr. halat halásztak a romániai halászerületeken. A romániai halászerületeken az 1938. év folyamán rekorderedményeket értek el, amennyiben a kihalászott hal mennyiség 29 millió kgr. volt, cca 7 millió kilogrammal több, mint az 1937. évben. A 29 millió kilogrammos mennyiségből az állami halászerületeken 24,5 millió kilogrammot halásztak, ami közel 300 millió lejes bevételt eredményezett az állami halászati üzemnek.

Kik pályázhatnak a hivatalos tőzsdeügynöki állásokra? A hivatalos lap február 1-iki száma közli a nemzetgazdasági minisztérium pályázati hirdetményét az árutőzsde hivatalos tőzsdeügynöki állásaira. A pályázaton csak azok vehetnek részt, akik a tőzsdetörvény módosított 92. cikke rendelkezéseinek megfelelnek, vagyis egyetemi, vagy akadémiai képzettséggel bírnak. A pályázóknak speciális vizsgát kell tenniük a pályázati hirdetményben felsorolt tárgyakból.

Köteles-e aviatikák illetéket fizetni a Telefonszolgálatnak? A Nemzeti Aviatikai Alap és a Telefonszolgálat közötti érdekes per van folyamatban, amelynek tárgyában a napokban dönt a bucaresti ítélőtábla. Az Aviatikai Alap követeli a Telefonszolgálatot, hogy nyugtáit és számláit repülőbéllyel lássa el. Ezzel szemben a társaság hivatkozott az állammal kötött koncessziós szerződésre, amely szerint minden illeték alól mentes. Ezzel szemben a Nemzeti Aviatikai Alap önálló, autonóm jellegre hivatkozik és arra, hogy nem tekinthető a repülőbéllyeg szorosan vett állami illetéknek. A Telefonszolgálat egyelőre lerózza a repülőbéllyeget, de ugyanakkor egyetlen nyugta esetében megbírságotlani

Mendel Ilus

Hangversenye február 6-án (hétfőn) este 9 órakor a katolikus gimnáziumban.

Közreműködik:

Fejér Sándor

hegedűművész.

Zongorán kísér: Tatár Ferenc zongoraművész. Jegyelővétél a főtéri kioszkban.

hagyta magát, hogy ezzel provokálja a bírót döntést. Az ifjovi törvényszék az Aviatikai Alapnak adott igazat, míg a felfolyamodás tárgyában a napokban dönt az ítélőtábla.

Zürichi árfolyamok (február 2.): Márka 177.65, holland forint 238.50, dollár 442.87, font 20.7187, francia frank 11.77, olasz líra 23.29, csehekrona 15.16, pengő 87.—, dinár 10.—, lej 3.40, zloty 83.65, belgas 74.85.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.59	143.66
font	662.40	672.75
paleszinaí font	663.09	673.44
holland forint	76.38	77.56
svájci frank	31.95	32.43
francia frank	3.56	3.77
márka	40.50	41.50
pengő	25	27
csehekrona (hivatalos)	4.68	4.77

A gabonaexportból szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai tartottak. A bucaresti magánforgalomban a következő árfolyamok alakultak ki:

Angol font, 30%-os szabadkvóta 1860-1870	1480-1490
angol font, 20%-os kvóta	1160-1170
angol font, 40%-os kvóta	214.25
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	400-410
dollár, 30%-os szabadkvóta	90
svájci frank, 30%-os kvóta	10.61
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	64
belgas (kliring)	66
belgas, 15%-os	94
svédikrona, 30%-os kvóta	

NE FELJ SZOLGÁM JAKOB

Intett Gyuricának, hogy várjon, de a legény nem akart. Ő bizony nem várhat és a tekintetes ur se várhat, a kutyák már porázon türelmetlenkednek és Ecsedy ur azt üzenté, biztos nyomai vannak. Ami még nem fordult elő mindmáig. Sulem hangosan hadarni kezdett, holott a szöveg halkszavuságot követelt. A hangos hadarással meg akarta nyugtatni a legényt, de az nem igen nyugodott meg. Erre Sulem szélvészgyorsan átröhbant az imán. Az volt az érzése, hogy idő előtt lépett ki s valami fontosat kihagyott. Ha Gyurica elmegy, előről kezd az egészet. De nagy elképedésére azt kellett észlelnie, hogy szilvapálinka alig van már, a kulacsot nem is tölthette meg egészen. Elfelejtett az imára gondolni. Sárosberkeszy urnak ezer bocsánatkérés közepette üzenté, és a hajladózat már a legénye előtt kezdte, hogy életében először és utoljára esett meg vele, hogy a szilvórium kifogyott és nem gondolkodott új árurol. Ha a vasárnapot nem a mezőn töltötte volna, de a kocsmában, észre vette volna a fogyatékat és még idejében szólott volna Szrule Jantevnak, akit a keddi rendelés előkészítésére épp beküldött Batizra, hogy a szilvát már ma hozza el, a gabona már holnap is. Várta, hogy Gyurica visszajön és goromba üzenetet hoz, vagy maga a tekintetesur szól be hozzá arramnet és megint rendelensége miatt. De nem jött senki és ez a hallgatás még inkább gyötörte Sulemet, mint ha netán ráfordmedt volna a reá nézve oly életbevágó purec.

kát, holott Móziék mindig adtak. De hogy a kocsmában soha nincs, ami kell és ha van valami, az olyan gyenge, hogy szinte haladoklik tőle, aki issza, ez már egy kicsit erős.

— Aztán tudd meg, Sólem, — mondta távoztában Bór bíró ur, — a kiskolcsi árendás már a dupláját igéri a bérnek. A sógorát szeretné idetenni, a Herschkovicst Szinerváraljáról.

Góré, az öreg jobbágy is betért egy kupicára. Máskor egy hajtásra végzett az itallal, most kortyonként itta, mint az orvossgot. Nagy deres bajza alá emelte a bádogot, letette az asztalra, újra belésszagolt, újra letette. Immel-ámmal beszélt. Nagy a sár, az utak járhatatlanok. A jegeskaca már behúzódott a kákába. Amiből következik, hogy a tél hosszú lesz és kegyetlen. A földéről is beszélt, azok itt mások alul és mások felül. Sulem rosszul tette hogy bajszos buzát vetett, az ő földje mélyen fekszik és olyan nedves, hogy tavasszal ott kifagy a vetés. Sulem homlokán összeszaladtak a ráncok. A hangja szemrehányó lett.

— Ezt nem mondtatok nekem előbb. Galagonya Gaspár se mondta, amikor a vetőmagot adta.

— Nem mondtuk, nem mondtuk. Aki nem kér, annak miért mondjuk? Ha Galagonyával dolgoztattál volna, mondtott az volna egyetmást. Ezt is, egyebet is.

Délfél dobogó lovak álltak meg a ház előtt. Bedobták a kocsmáját, a csengő felsikoltott. Katonák jöttek be, egy hadnagy és hat szuronyos közlegény. A hadnagy németül beszélt.

— Hová tetted a szökevényt, zsidó? Sulem nagyon megijedt, nem azért, mert látott, de éppen mert nem látott semilyen szökevényt. Ha zsidó nem látott valamit, még nagyobb baj, mintha látott volna. Ezt nem mondta a mérges hadnagnak, hanem hogy gyorsítsa a dolgot, így szólt:

— Mit csináljak, tiszt ur, ha ide talál jönni?

A hadnagy csavarosnak találta a feleletet. A hangja még élesebb lett.

— Azt kérdeztem tőled, hova tetted?

— Hova tettem volna, ha nem is láttam.

— A parasztkok azt mondják, idejött a kocsmába.

Ez megint egy ok a megijedésre. Ha nem látták a parasztkok, hogy a szökevény idejött a kocsmába, hanem csak mondják, akkor itt is készül ellene valamilyen „bíbul”. Ha azonban látták, amit ő nem látott... Ha netán elrejtőzött volna a pincében, vagy a pajtában... Benjámin gabonaszállójában József aranyserlegét rejtették el, de Benjámin erről nem tudott. Mit lehet itt egyebet felteni?

— En nem tudom, Herr Offizier, hogy iderejtőzött volna.

— Körmönfont zsidó vagy. No majd meglátjuk, hogy itt van-e, vagy sem.

Int a katonáinak, akik végigkutatják az üres kocsmát. Benéznek a söntésbe, megkon-gatják puskatussal a falakat, s a balkancsuk sarkával dobognak a padlón, nincs-e valahol üreg. Bemennek a szomszéd szobába, amelyben csak egy nagy abrosszal leterített asztal van, hat ixlábu szék és egy nehéz hosszú fapad a fal mentén. A katonák az asztal alá néznek, felforgatják a padot és a hadnagy szigoruan kérdi.

— Miféle helyiség ez?

— Ez az uriszoba.

— A zsidó is ur már?

— Nem, a zsidó nem ur. Csak a nemes urak urak.

— Vagyis ide a nemes urak járnak inni.

— Igenis. Az ott a parasztkok ivója. Ez az uri ivó.

— És kik szoktak itt mulatni?

— Nem tudom, hadnagy ur. Még csak egy-két hete vagyok itt. Azóta nem volt itt egy sem.

— Hm. Azelőtt hol laktál?

— Fenn a Kárpátokban.

— Helység...

— La-tor-ka, — feleli Sulem tétován, s már meg is bánta, hogy a régi falu nevét ilyen szótogolva érzékeltette.

— Ezek a zsidók folyton kóborolnak, mint az ebek, — dühösködik a tiszt ur. — Adót fizetsz?

— Itt még nem fizettem.

Hát fizetni fogsz, érted? És ha valamelyik nemes ur a megértől azt mondaná neked,

hogy türelmi adó nincs, bejössz az ötvári kasszárnába és jelented nekem, Eberle hadnagy urnak, ki volt az a rebellis magyar. Megértettél?

— Igenis.

A kutatás folyik tovább. A pincében, az istállóban, a fészkerben, sehol semmi. Eberle mérges. Bemennek a lakásba, a gyerekek nagy szemet meresztenek. Malloch szíjog, a kigyerek betegen felsír, Feige néni sötét vénsége még sötétebb. Malkele tekintete is komoly, de ahogy a hadnagy közeledik, megigazítja fején a kendőt és mosollyal az arcán kérdi:

— Was suchen Sie bitte, Herr Lieutenant?

Malkele nagyon kedves tud lenni, ha baj van és nagyon szépen beszél nemétül. Nem úgy mint Sulem, aki jiddisül beszél és nemegyszer azzal böszíti ellenfelét, hogy beszédebe héber szavakat és arameus idézeteket kever a talmudból és a rabbinikus szóhasználatból. A mosolya is elragadó Malke asszonynak, gödröcskék mélyülnek az arcán és az állán s a szeme mostanában olyan, mintha gyöngy olvadna a szemefehéjében. Az alakja nem éppen kívánatos, de az nem is baj. És a hadnagy nem is nézi az alakját. Az arcát nézi és a kellemes beszédjét hallgatja. Összacsapja a bokáit és kiderül, hogy amilyen goromba, olyan finom is tud lenni.

— Bocsánat asszonyom, hivatalos utam van erre. Darázs Bence gyalogos megszőkött a vártárol és itt bujdosik a mocsarak között. Ebben a házban ugylátszik hiába keresem. Szalutál és vezényel.

— Abtreten.

A kapuban Sulemhez fordul, aki kikiséri. A hangja megint komisz.

— Ha idejön, elveszed tőle a fegyvert, a tölténytáskát és a bajonétot és behozod hozám ötvárba. Megértettél? A deszertör egyik szemöldöke barna, a másik lenszőke. Erről megismerheted.

— Igenis, Eberle hadnagy ur.

Délben csipetkeleves volt ebédre tarkababbal. Sulem kedvenc eledele. Ma nem izlett neki. A sok baj járt a fejében. Hogy hogyan fog ráismerni Darázs Bence katonaszökevényre, már tudta, de hogy fogja elvenni tőle töltött fegyverét? Malkele arcáról is elvonultak a gödröcskék, megint nagyon sápadt volt. Alig hogy osztott, kisietett a konyhába a kigyerekhez. A gyerek nem sirt és ebben sem volt semmi nyugtató.

(Folytatjuk.)

